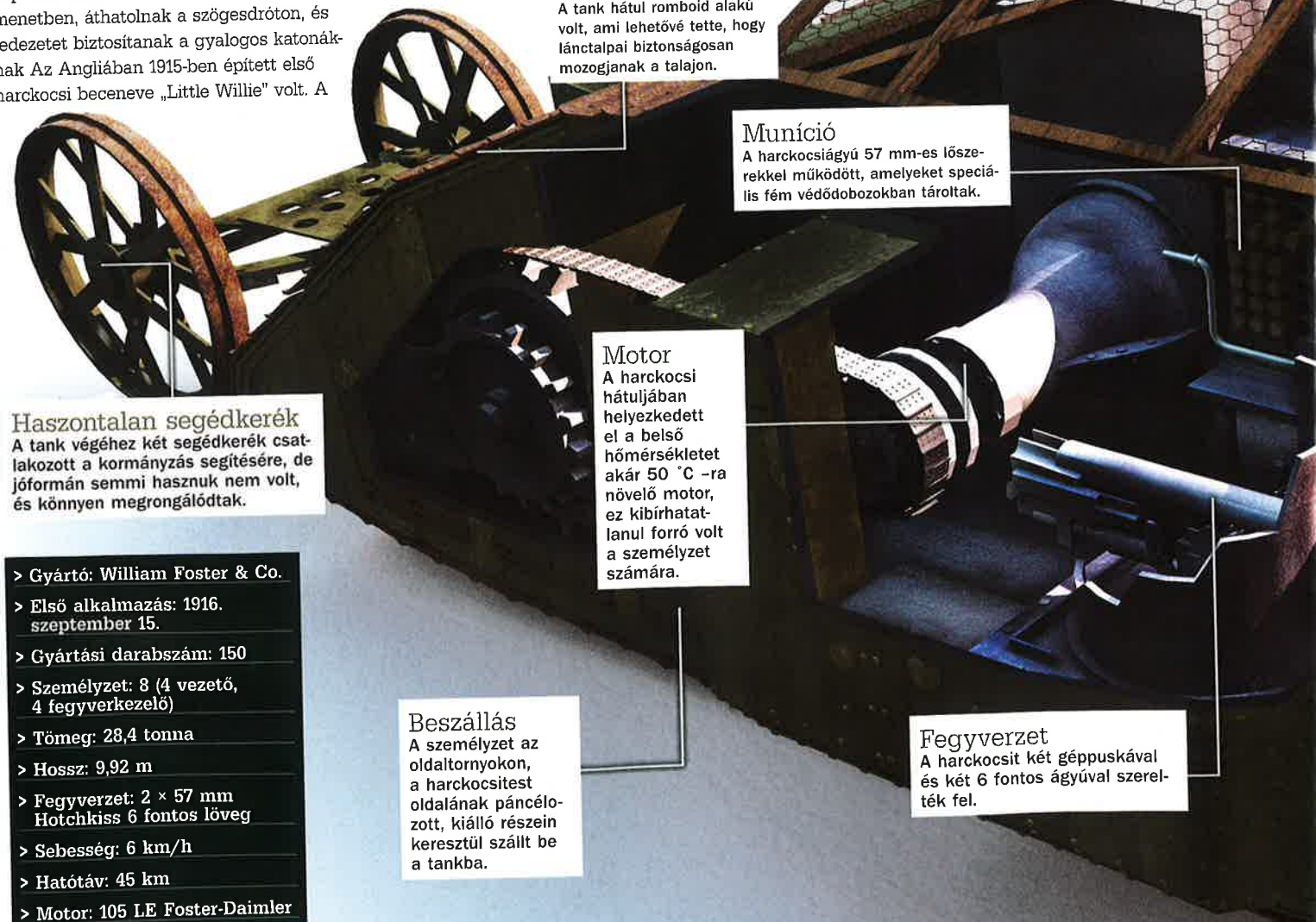

Harckocsi

Az I. világháborúig a katonák ahhoz voltak szokva, hogy lovascsapatokkal kerülnek szembe a csatamezőn. Amikor az első tankok bevetésre dübörögtek, egy német így kiáltott: „Az ördög közeledik!”

07 A harckocsi létrejöttét a gőzüzemű traktor és az automobil megjelenése tette lehetővé. Az első önjáró páncélozott járművet már 1900-ban megépítették Angliában a búr háborúhoz, ám Franciaországban, az Osztrák–Magyar Monarchiában, Németországban és Angliában visszatartották a mérnökök láncaltalpas páncélozott eszköz alkalmazására vonatkozó javaslatát. Az I. világháború idején Belgiumban, Franciaországban és Nagy-Britanniában készítettek hevenyészett páncélozott gépjárműveket, de azok a lövészárkok között hasznavehetetlennek bizonyultak. Ahhoz, hogy haladni tudjanak, túl vastag volt a sárréteg, a mély nyomvályúban hamar megfeneklettek, mozgásképtelenné váltak. Többszöri elutasítást követően a kormányok végül tudomásul vették, hogy szükségük van olyan járművekre, amelyek képesek átkelni a lövészárkokon, nem akadnak el hegyemenetben, áthatolnak a szögesdróton, és fedezetet biztosítanak a gyalogos katonáknak. Az Angliában 1915-ben épített első harckocsi beceneve „Little Willie” volt. A

Haszontalan segédkerék
A tank végéhez két segédkerék csatlakozott a kormányzás segítésére, de jóformán semmi hasznuk nem volt, és könnyen megrongálódtak.

- > Gyártó: William Foster & Co.
- > Első alkalmazás: 1916. szeptember 15.
- > Gyártási darabszám: 150
- > Személyzet: 8 (4 vezető, 4 fegyverkezelő)
- > Tömeg: 28,4 tonna
- > Hossz: 9,92 m
- > Fegyverzet: 2 × 57 mm Hotchkiss 6 fontos löveg
- > Sebesség: 6 km/h
- > Hatótáv: 45 km
- > Motor: 105 LE Foster-Daimler

Beszállás
A személyzet az oldaltornyokon, a harckocsitest oldalának páncélozott, kiálló részein keresztül szállt be a tankba.

Forma
A tank hátul rombold alakú volt, ami lehetővé tette, hogy láncaltalpai biztonságosan mozogjanak a talajon.

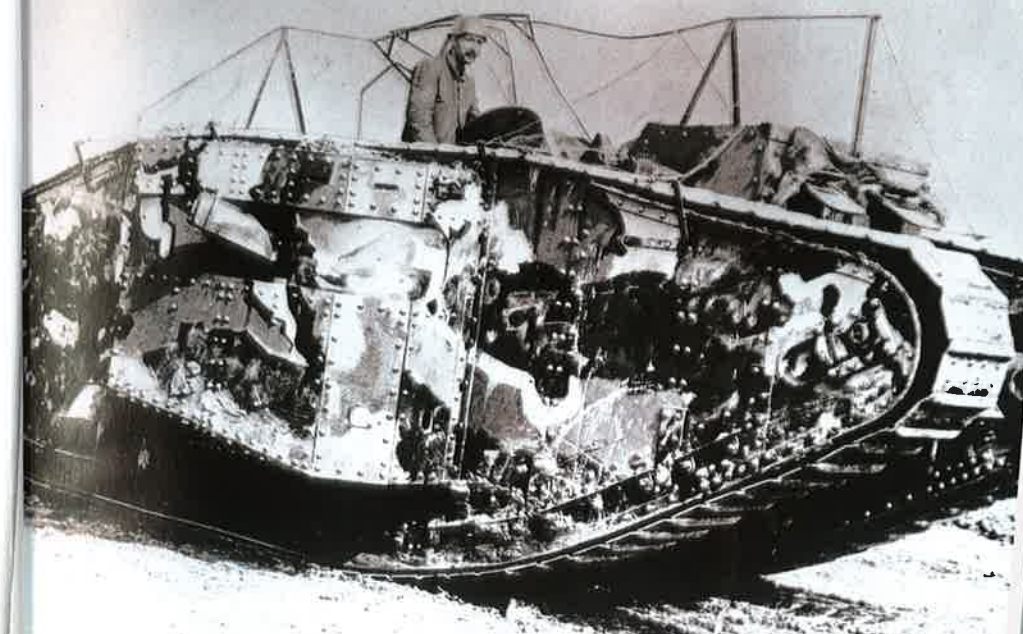
Muníció
A harckocsiágyú 57 mm-es löszerekkel működött, amelyeket speciális fém védődobozokban tároltak.

Motor
A harckocsi hátuljában helyezkedett el a belső hőmérsékletet akár 50 °C-ra növelő motor, ez kibírhatalanul forró volt a személyzet számára.

Fegyverzet
A harckocsit két géppuskával és két 6 fontos ágyúval szerelték fel.

A brit Mark I

Winston Churchill nyomására a hadügyminisztérium arra kényszerült, hogy létrehozson egy páncélozott, golyóálló járművet. A gyártás 1916-ban kezdődött. Nem mindenki volt lenyűgözve. Douglas Haig tábornagy azt mondta: „Az elgondolás, hogy a lovasságot lecseréljék ezekre a vasszekerekre, abszurd.”

Tető

A harckocsinak nem volt löveg-tornya, mert úgy gondolták, az felbillentené a járművet. Ehelyett egy fából készült keretre fémhálót feszítettek, hogy védjék a személyzetet a gránát-támadások ellen.

A Mark I volt a világ első, bevetésen részt vevő tankja

Láncaltalpak
A láncaltalpak óránként hat kilométeres sebességgel hajtotta előre a járművet.

Legénység
Minden tanknak nyolcfős személyzete volt – két vezető elöl, két vezető hátul, és négy fegyverkezelő.

Rövidítés

Az első harckocsik oldalára a HMLS rövidítést stencilezték. A betűk jelentése: Őfelsége szárazföldi hajója (landship), ez volt jármű eredeti elnevezése.

Vakvezető kutya

08 Az Osztrák Hadikutya Intézet Oldenban nyitotta meg az első vakvezető kutyákat képző iskolát 1916 augusztusában. Sok ember veszítette el a szeme világát a mustárgáztól vagy a légnyomástól. Paul Feyen, egy vak veterán kapta az első négy lábút. Egy éven belül 100 kutyát képeztek ki és adtak át, 1919-re pedig már 539-et bocsátottak a rászorultak rendelkezésére.

Mobil röntgen

09 1914-ben Marie Curie megalkotta a „les petites Curies”-t, a mobil radiográfiai egységeket, lehetővé téve, hogy a röntgent a harctérre vagy annak közelébe juttassák. Ő hozta létre Franciaország első katonai radiológiai központját, és megszervezte 20 mobil röntgenes jármű és további 200 röntgenegység összeállítását, amelyeket tábori kórházakba telepítettek. Röntgenegységeinek segítségével több mint egymillió sebesült katonát láttak el.

Vérbank

10 Az egészségügyi katonák számára komoly problémát jelentett, hogy a vért néhány óránál tovább is eltartásuk. 1917-ben Dr. Oswald Robertson, egy kanadai erőknél szolgáló amerikai fejében született meg az ötlet, hogy a vörös vértseket glükózban tárolják. Hűtött mentőkoszokban szállították a frontra, és hűtve tartották a felhasználásig, amikor is sóoldatot adtak hozzá, hogy alkalmazhatóvá tegyék.

Támadnak a tankok

A Cambrai melletti ütközet a harckocsikkal vonult be a történelembe. A másik új fegyverrel, a repülőgéppel együtt, a harckocsi alapjait változtatta meg a szárazföldi hadviselés arculatát. Chris Mann az új korszak kezdetét mutatja be

ELŐSZÖR AZ 1917. november 20-án elkezdődő csatában vetettek be tömegesen tankokat. A siker átütő volt: az antant csapatai nyolc kilométer szélességben áttörték a németek védelmi vonalait, mégpedig minimális áldozatok árán. A cambrai-i csata végleg bizonyította a harckocsikban rejlő hatalmas lehetőségeket, s ezek kihasználásával 1918 végére a nyugati fronton sikerült felszámolni a véres állóháborút.

A 19. század végét és a 20. elejét jellemző hihetetlen haditechnikai fejlődés ellenére – ekkor jelentek meg például a nagy tűzgyorsaságú ágyúk, az ismétlő-

fegyverek, a géppuskák és a szögesdrót – a hadseregek mindkét oldalon úgy léptek be a világháborúba, hogy a mozgékony hadviselésre építették a stratégiájukat. Így történhetett, hogy a lovasság még mindig jelentős hányadát alkotta a hadseregeknek. Egy rövid ideig. Ugyanis a háború első heteiben a rendezett alakzatban harcoló gyalogsági egységek minden esetben megsemmisítették az ellenük támadó lovasságot. Néhány hét elteltével a lovasság szinte eltűnt a nyugati hadszínterről.

A patthelyzet felszámolása

Az állóháború felszámolásának problémája a következő három év során

A cambrai-i csata

A RÉSZTVEVŐK A Sir Julian Byng altábornagy vezette brit 3. Hadsereg és Hugh Elles dandártábornok harckocsizó hadteste támadást intézett a német Georg von der Marwitz tábornok 3. hadserege ellen.

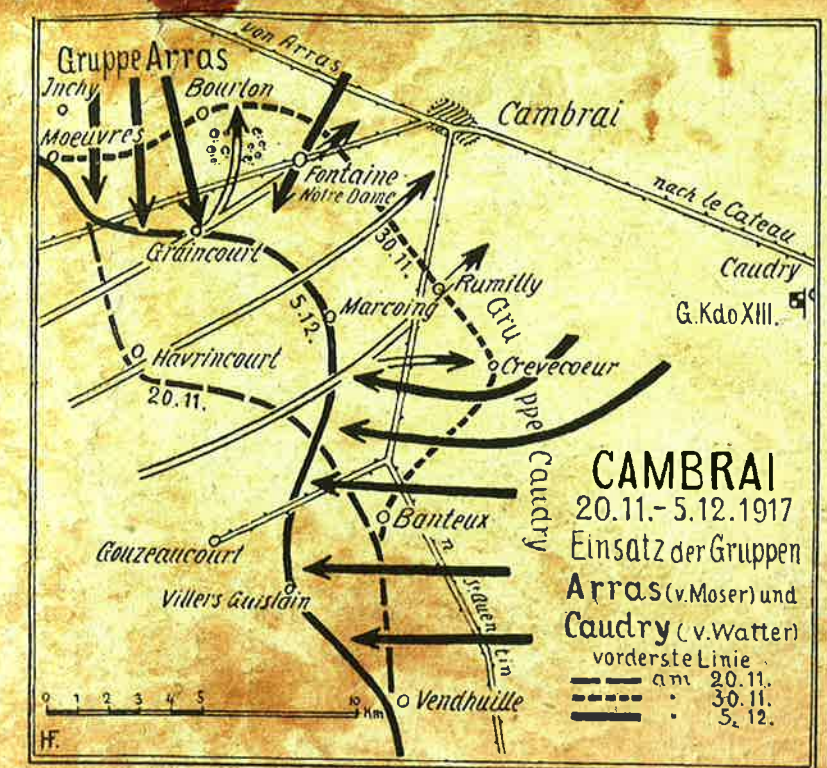
AZ ÚJSZERŰSÉG A harckocsizó hadtest tankjait egy időben, nagy tömegben vetették be, mégpedig kedvező terepen. A harckocsikat a gyalogság és az újfajta taktikára épülő tüzérségi tűz támogatta. Az első napon a britek váratlanul nagy sikereket arattak minimális veszteségek árán.

HELYSZÍN A Hindenburg-vonalnál, Cambrai városától nyugatra, Észak-Franciaországban.

IDŐPONT 1917. november 20. – december 13.

A CÉL Sir Douglas Haig tábornok (1861–1928) a borzalmas 3. ypres-i csata után hagyta jóvá az offenzívát, hogy nyomás alatt tartsa a német haderőt, s talán azért, hogy feleldesse az 1917-es brit offenzívák csúfos kudarcait.

AZ EREDMÉNY Bár a britek november 20-án látványos sikereket értek el, az elfoglalt területeket gyorsan visszafoglalták a németek. Ugyanakkor a harckocsi-gyalogság-tüzérség együttes támadása már előrevetítette azt a fegyvernemek együttműködésén alapuló taktikát, amelynek segítségével 1918-ban az antantnak sikerült áttörnie a német vonalakat.

Cambrai a 3. ypres-i csata körzetétől délre feküdt. Fontos vasúti csomópont volt, az észak-franciaországi német erők kommunikációs és logisztikai hálózatának egyik központja

komoly fejtörést okozott a parancsnokoknak. Kezdetben a nehéztüzérségre helyezték a súlypontot, de kiderült, lehetett bármilyen heves az ágyúzás, a jól megépített lövészárkok és a sértetlen távolabbi vonalak katonái vissza tudják verni a tüzérségi előkészítést követő gyalogsági támadásokat. A főparancsnokok azonban állhatatosan kitartottak e taktika mellett, ami katonák százazreinek a halálával járt.

Az új fegyverrel, a harckocsival a britek álltak elő a somme-i csatában. A kísérletek már 1915 elején elkezdődtek egy olyan láncfalas, páncélozott harcjármű kifejlesztésére, amely képes átvutni a szögesdrót-akadályokon és a lövészárkokon. Decemberre elkészült az első, még páncélozatlan prototípus, a „Little Willie”. 1916 januárjának végén pedig már a jellegzetes, rombold formájú, valódi harci cselekmények végrehajtására is alkalmas „Mother” nevű harckocsit is bemutatatták.

A „Mother” teljesítménye elég meggyőző volt ahhoz, hogy érdemes legyen elkezdni a sorozatgyártását. Először száz darabot rendeltek belőle, ötven darab „férfit”, amelyeket a tank két oldalán található fülkékben elhelyezett 57 mm-es lövegekkel szereltek fel, illetve ugyanannyi, géppuskákkal fel-fegyverzett „hölgyet”. A járműveket biztonsági okokból „Vízpartályoknak”

(water tank) nevezték, ami később rajtuk is maradt. Ernest Swinton ezredes, az egész program irányítója szilárdan hitt abban, hogy a harckocsikat nem szabad kis csoportokban bevetni, csakis egy nagyszabású, kombinált támadásban. Ennek ellenére 1916. szeptember 16-án Flers-Courcellette mellett mindössze 36 tank állt támadásra készen a somme-i pokolban, hogy áttörje a német vonalakat. Az áttörés nem sikerült azon a napon, s a tankok nem sok eredményt tudtak felmutatni – meghibásodtak, elakadtak vagy kilőtték őket –, mégis, a Brit Expedíciós Erők főparancsnoka, Sir Douglas Haig tábornok úgy döntött, további ezer darabot rendel belőlük.

Brit harckocsizó tisz

A harckocsizó hadtest századosa, jobb ruháján a képzettséget bizonyító jelvényrel. Felszereléséhez tartozott az 1914-es szabvány bóröv és a pisztolytáskába dugott 4,55-ös revolver. A balján egy légzőkészülék táskája látható. Fejét a szabvány brit rohamsisak védte. Az arca előtt viselt furcsa kinézetű sodronymaszka a lövedékek és a repeszek elleni védelmet szolgálta.

A harmadik ypres-i csata

A tankok következő erőpróbájára 1917 áprilisában került sor Arras térségében. 60 darab Mark I és II típusú harckocsi indult támadásra a somme-i csatához nagyon hasonló körülmények között – rossz időben, a korábbi ágyúzástól felszaggatott „senki földjén” át. Az eredmény is hasonló lett, bár Arras-nál már voltak kisebb sikerek. A brit 37. hadosztály katonái és az őket támogató hat harckocsi minimális veszteségek árán bevett egy megerősített falat.

1917 júliusában létrehozták a harckocsizó hadtestet, amelyet azonnal be is vetettek az év legnagyobb brit offenzívájában, a harmadik ypres-i csatában (július 31. – november 6.). A terepviszonyok itt sem kedveztek a harckocsiknak, a britek ugyan hatalmas veszteségek árán elfoglalták a német vonalakat, de a taktikai sikereket nem tudták stratégiai áttörésre váltani, a csatában viszont sor került néhány olyan kisebb támadásra, amelyben a harckocsik bebizonyították a bennük rejlő kiaknázatlan lehetőségeket.

Augusztus 19-én az angol főparancsnokság engedélyt adott egy tankoffenzíva előkészítésére Cambrai városa ellen.

Az offenzíva fő célja az volt, hogy a brit 3. Hadsereg a tankok segítségével áttörje a német védelmi vonalakat, majd a lovasság elfoglalja Cambrai városát.

Eltartott egy ideig, míg a britek felismerték, hogy a tankoknak megfelelő terep kell a sikeres támadáshoz. A Cambrai környéki köves, a tüzéség által még viszonylag érintetlenül hagyott szőlőmészőaljzat ezért azonnal felkeltette a hadvezetés figyelmét. A megfelelő terep azonban csak egy tényező volt. A tankoknak ugyanis át kellett jutniuk a német állásokon, de már az első vonal lövészárkaihoz is egy sor

előretolt erődítésen át vezetett az út. Utána következtek a peremvonal sűrűn telepített géppuskafészek és bunkerei. Rádásul az első vonalat 4 méteresre szélesítették ki, ami a németek szemében így „tankbiztossá” vált.

A harckocsizó hadtest egy teljesen új taktikát dolgozott ki a lövészárkok ellen. Rőzsekötegeket erősítenek a tankok tetejére, majd azok hármass csoportokban megindulnak az ellenség felé, mögöttük 20 méterre, sorokban követi őket a gyalogság. A tankok átjárhatóvá teszik a szögesdrót akadályokat az ellenséges állások előtt. A vezető harckocsi, amint eléri az első vonalat, balra fordul, s jobb oldali ágyújával tüzet nyit. A második tank beledobja a lövészárkokba a rőzseköteget, átkel rajta, majd balra fordul, s a két ágyújával egyszerre löni kezd az első és második vonalat. A harmadik tank a második árokba dobja bele a maga terhét, s átkelve rajta újszerűen balra fordul, majd hátulról nyit

A seregek

ANTANT

két gyalogos hadtest	
harckocsi	476
harcképtelenné vált harckocsik	179
összes veszteség	42 000

NÉMET HADSEREG

egy gyalogos hadtest	
összes veszteség	45 000

JOBBRA
FENT:
Ez maradt a városból 1919-re.
JOBBRA:
A cambrai-i ütközetben a britek kezdetben hasonló sikereket értek el, de jóval kisebb veszteségek árán

tüzet a védőkre. A vezető tank ekkor tör előre a gyalogsággal. A célpont elfoglalása után a tankok és a gyalogság újra felveszi a támadási alakzatot, s folytatja

az előrenyomulást. A tankok és a gyalogság hatékony együttműködése tehát létkérdés volt. Ha géppuskafészek hátráltatná a gyalogságot, akkor a tankok feladata annak felszámolása; ha viszont a tankok kerülnek tüzéségi tűzbe, akkor a gyalogosok dolga semlegesíteni az ütegeket. A két fegyvernem éppen ezért nagyon sokat gyakorlatozott együtt a támadás előtt.

A támadás

A támadásban a teljes harckocsizó hadtestet bevetették. A 476 tankot kettéosztották az offenzívában részt vevő két brit hadtest között. A harckocsik zöme Mark IV-es típus volt, amelyet már erős páncélzattal és külső üzemanyagtartállyal láttak el. Kilenc tankban már rádió is működött!

November 19-én, sötétedés után a harckocsik elindultak a kiindulási helyükre. A motorok zaját a géppuskák kattogása és a felettük elszálló repülőgépek nyomták el. Ez az ütközet okkal híres arról, hogy elsőként itt vetették be tömegesen a tankokat, ám az is tény,

hogy a kezdeti sikerekben a brit tüzéség is kivette a részét, amely szintén újszerű (és hatékony) taktikával próbálkozott a cambrai-i csatában. Ezúttal elmaradt a somme-i csatához hasonló többnapos tüzéségi előkészítés. Sőt még előzetes belövésekre sem került sor. Az ágyúkat a földi és a légi felderítés jelentései, illetve a ballisztikai számítások alapján „csendben” állították be. Ezt a módszert Henry Tudor dandártábornok, a királyi tüzéség 9. hadosztályának parancsnoka alkalmazta először. A rövid, de heves tüzéségi előkészítés kettős célt szolgált, az ellenség földhöz szegezését és a tüzéségük semlegesítését. Ezt követően az ágyútűz visszaugrott mintegy 300 méterre a már támadásban lévő gyalogság és a tankok elé, s „tűzhengert” alkotva haladt előttük.

1917. november 20-án reggel 6 óra 20 perckor az arcvonalon összevont ezer brit ágyú a „csendes belövés” taktikáját alkalmazva tüzet nyitott a német állásokra. Ezzel egy időben a „senki földjére” vont füstfüggöny takarásában a gyalogosok és a tankok is megindultak. A váratlan ágyúzásnak köszönhetően az előretolt német védelmi állások vonalát könnyedén elfoglalták a semmiből előtűnő britek, akik rövidesen már a német peremvonalaknál jártak. A tankok a terveknek megfelelően átjárhatóvá tették a szögesdrót-akadályokat, majd a rőzsekötegeiket az árkokba dobták, átkeltek rajtuk és balra fordultak. A gyalogság rendben követte őket. Az első órákban a britek rengeteg német foglyot ejtettek, s több,

a nyílt terepen indított kétségbeesett ellentámadást is visszavertek.

A brit arcvonal jobb szárnyának legészélén a (12.) Eastern hadosztály elfoglalta a Bonavis- és Lateau-erdőt, majd beásta magát ezen a szárnyon. Ez a rész-siker lehetővé tette a lovasságnak, hogy a tervek szerint behatoljon a keletkezett részbe.

Az áttörés

A rendkívüli nap végére a britek egy 9,6 kilométer széles és 6–8 kilométer mély kiszögellést alakítottak ki a német vonalak mögött. Erre csupán 12 órára volt szükségük. Összesen 7500 hadifoglyot ejtettek és 150 ágyút zsákmányoltak,

Az első órákban a britek rengeteg német foglyot ejtettek, s több kétségbeesett ellentámadást is visszavertek

s mindössze 4000 embert veszítettek. 65 tankot veszítettek a harci cselekmények közben, további 71 meghibásodott, 43 harckocsi pedig elakadt a terepen.

A britek 65 tankot veszítettek a harci cselekmények közben

Kanadai katonák háláadó misén a cambrai-i katedrális romjai között

Összehasonlításként, ugyanekkora terület megszerzése a harmadik ypres-i csatában három hónapot vett igénybe, s 250 ezer katona életét követelte. Nem csoda, hogy a győzelmi harangok, először a háború során, végre megkondulhattak Nagy-Britanniában. Az ünneplés azonban elcsúszott volt, mivel a németek gyorsan magukhoz tértek. Már másnap megerősítették a védelmet. A brit támadás lelassult, de Haig parancsot adott a folytatásra. A németek rövidesen megindították az ellentámadást, s november 30-ára mindent visszafoglaltak, amit korábban elveszítettek.

Cambrai elsősorban nem a csata végkimenetele miatt jelentős ütközet, hanem amiatt, hogy bebizonyosodott: a harckocsi az újfajta tüzéségi taktika és a gyalogság hathatós és összehangolt támogatásával képes arra, hogy véghezvigye a régóta várt áttörést a nyugati fronton. Küszöbön állt a fegyvernemek együttműködésén alapuló hadviselés korszaka. II

Forrás: Sorsdöntő csaták – Nagyhadvezérek az újkorban, Ventus Libro Kiadó, 2009

A támadás előtt ez volt Fontaine temploma

ből, és a füstön, ködön áthaladva megrohatták a brit védelmi állásokat. Percek alatt áttörték az első védővonalakat, majd továbbrova fejtelenséget okoztak és megszállásba kezdtek az ellenség hátában. A század- vagy néha százaljszinten létrehozott, kb. 40 főből álló csapatok – Sturmblockok – követték ezeket az egységeket. Komolyan fel voltak fegyverezve: nehéz fegyverekkel, géppuskákkal, aknavetőkkel látták el őket, valamint újdonságként specializált tábori tüzérségi eszközökkel, amelyeket a gyalogság kísérte a harcban, és a gyalogsági parancsnokok közösen irányítása alá tartoztak.

Az erők keresztlátást, amelyet ezek az elit katonák a brit állásokon ütöttek, hamarosan a német támaszpontok gyalogoscsoportjai követte őket. A brit védők csekély vagy semmilyen ellenállást nem tanúsítottak – és a császár „csukaszürke” áttörve a szövetségesek védelmi gátjait, tűz és acélból álló áradatként özönlöttek be a brit állásokba. A britek teljes visszavonulást követáltak. A németek hamarosan elérték az egykori brit állásokat, és megtörték az állóháborút a patthelyzetet. A következő napokban a német hadsereg felbomlasztotta a szövetségesek védelmi vonalait, és látványos területi nyereségre tett szert. A német egységei majdnem 65 kilométer mélyen behatoltak az ellenséges területre, közel jutottak a francia határhoz.

A németek tízenötzör akkora területet foglaltak el, mint amekkorát a megelőző két évben a szövetségesek megállíthatatlannak tűntek. Attól kezdve, hogy a németeknek sikerül elválni egy-egy brit és francia erőket, a szövetségesek megállapodtak, hogy összehangolják csapataik mozgását a francia Ferdinand Foch tábornok taktikájának megfelelően. A szövetséges ellenállás gyengült, és végül április 5-én a németek megtörték a támadást. Amit a szövetségesek ekkor nem tudtak, hogy a német előrenyomulás sebessége és gyorsasága volt egyúttal a végzetes tényező. A rohamosztagok igencsak kimerültek, az egyszerű katonáktól pedig túl sokat követeltek. Az utánpótlás- és ellátmányszállítás nehézségei miatt a németek egyszerűen nem tudták tartani a mozgást. A német hadsereg kiemelkedő nyereségekre tett szert, de ezek kis győzelmek voltak nagyon nagy áron. Közel 130 000 embert megölt a németek – ilyen sokat nehéz volt pótolni. A német mélységi behatolás jelentős problémához vezetett, amelyeket a német legfelsőbb vezetés vagy figyelmen kívül hagyott, vagy nem látott előre. A csatateret, ahol a Michael hadsereg lezajlott, 1916–17-ben már kétszer letaroltak voltak utak, amelyeken haladni vagy az utánpótlást szállítani lehetett volna. Ezenfelül a német hadsereg indokolatlanul elhanyagolta a teherautók megrendelését és gyártását – ezt a hibát csak súlyosbította a brit tengeri blokádnak, amely a tengerentúli gumimportot csaknem lehetetlenné tette.

A túlságosan elnyújtott utánpótlási vonalak, a hiányzó szállítási és az infrastruktúra hiánya

Az A7V belülről

A brit harckocsira adott német válasz 1918-ban dübörgött be a csataterre.

A Michael hadművelet ideje alatt 370 brit harckocsit helyeztek el a frontvonalak mentén, ezeknek nagyjából a fele vett részt akcióban, legtöbbjük a visszavonulás során felmondta a szolgálatot. Német oldalon a 36. gyalogoshadosztályt az 1. Sturm Panzer Kraftwagen Abteilung (páncélozott rohamharckocsi-osztály) támogatta, amely egy német A7V tankból és öt zsákmányolt brit Mk IV-esből állt. Az A7V-t körülbelül két éves fejlesztést követően, 1918 elején vetették be. Eredetileg száz harckocsira születtett megrendelés, de csak húszat szállítottak le a háború vége előtt. 1918. márciustól októberig alkalmazták őket, ezek voltak az egyedüli német gyártmányú tankok, amelyeket a hadműveletek során használtak. Az A7V az Allgemeines Kriegsdepartement, Abteilung 7, Verkehrswesen (Általános Háborús Ügyosztály, 7. csoport, Szállítóeszközök) hivatal nevéből származott. A német tankok személyzete önkéntesekből állt, akik a hadsereg különböző harci és logisztikai egységeitől érkeztek. A tisztok, vezetők és gépészek leggyakrabban a motorizált szállító csapatokból, a fegyverkezelők viszont a tüzérségből és a gyalogsági géppuskások közül kerültek ki. A Német Legfelsőbb Hadsereg Főparancsnokságánál az a konzervatív nézet uralkodott, hogy egy áttörés kikényszerítéséhez a gyalogság a legrugalmasabb fegyvernem, különös tekintettel a rohamcsapatokra. Ezért a német elgondolás a harckocsit kiegészítő fegyvernek tekintette, amely legelőször az ellenség erőidőpontjait, és elszállít bizonyos számú gyalogos katonát.

Ebben a gyalogsági harci jármű szerepében az A7V a 18 fős kezelőszemélyzet mellett maximum nyolc további gyalogost tudott szállítani. Ezenkívül a személyzetet kiképezték arra is, hogy ha a járművük tönkremegy, vagy a helyzet úgy kívánja, gyalogusként harcoljanak. Az elejére felszerelt 57 mm-es gyorstüzelésű lövegével, a brit Mark IV tankénál kétszer

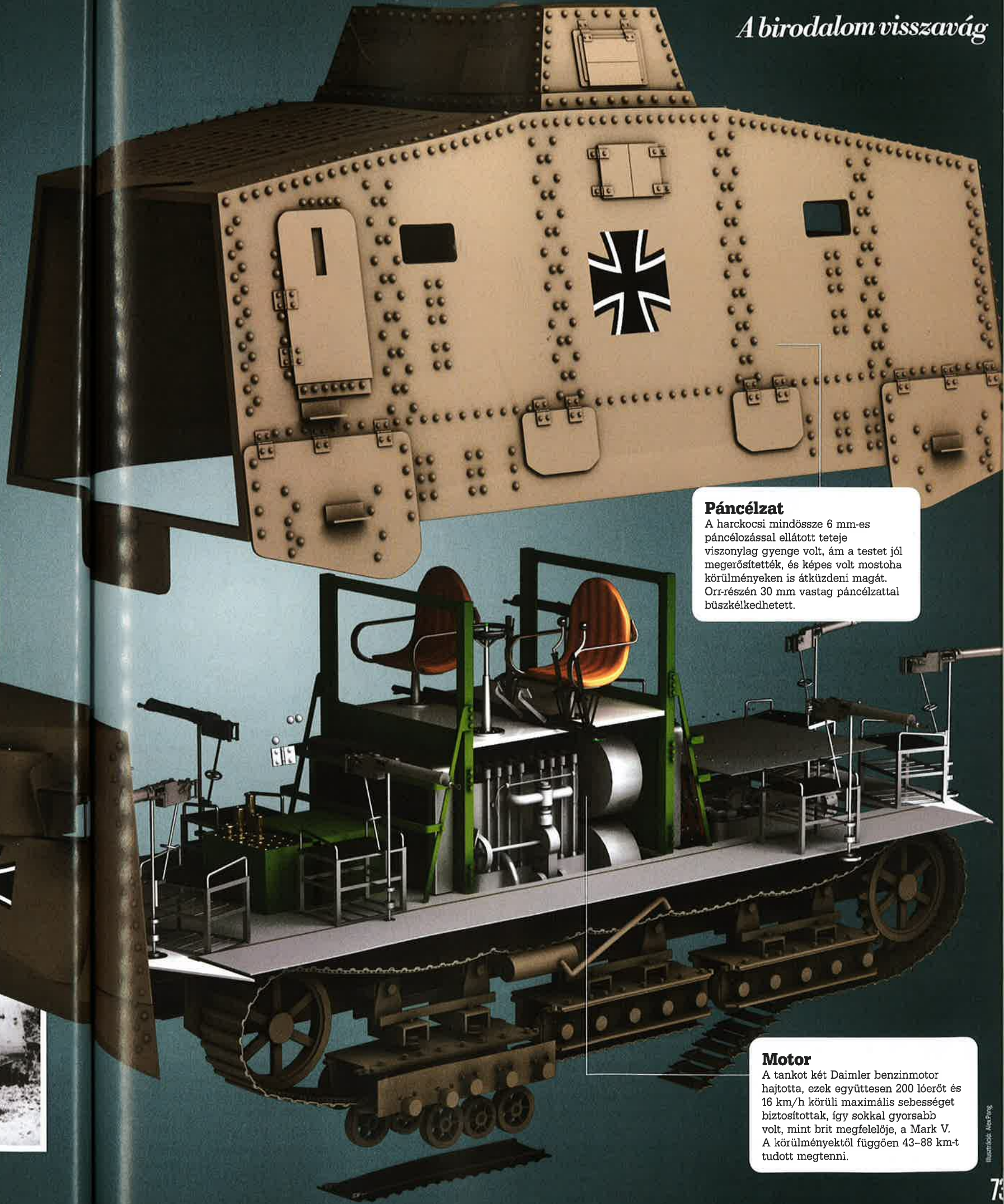
több (körkörös tüzelésre képes) géppuskájával, keskeny orr-részeivel, elmés, jelzőlámpás belső elrendezésével az A7V megálulta a helyét a harctéri cselekményekben. Mindemellett azonban komoly tervezési hiányosságai voltak. Alacsony hasmagassága miatt egyenetlen terepen nehezen mozgott, motorja pedig hajlamos volt a túlmelegedésre, és gyakoriak voltak a műszaki meghibásodások.

A német hadsereg páncélosainak nagyobb hányadát a zsákmányként szerzett brit tankok alkották. Röviddel a cambrai-i csata után a német csapatok nagy számban mentették ki azokat a csatateréről, Charleroi-ba vitték, ott megjavították, felújították és 57 mm-es belga Maxim-Nordenföldt ágyúkkal, német MG 08 géppuskákkal átfegyverezték, valamint új célzókészülékekkel látták el őket. Mivel a William Foster & Co. által gyártott brit motor Daimler-licenccel volt, a cseremotorokat és az alkatrészeket a berlini Daimler-gyár gyártotta és szállította. 1918. szeptember 28-án összesen 35 zsákmányolt tank volt harcképes, 1918 végére a számuk 75-re nőtt. A német hadsereg összesen mintegy 170 brit harckocsira tett szert, amelyeket aztán újra bevetett, vagy szétszerelve alkatrészeknek használt.

Fegyverzet

Az A7V-n elöl egy 57 mm-es Maxim-Nordenföldt ágyút helyeztek el, amely percenként akár 25 lövést is le tudott adni. Másodlagos fegyverzete, a hát, körben elhelyezhető, 7,5 mm-es Maxim géppuska körkörös tüzelést biztosított.

Azonosítatlan A7V harckocsi a Reims melletti gyakorlótéren 1918 nyarán

Páncélzat

A harckocsi mindössze 6 mm-es páncélozással ellátott teteje viszonylag gyenge volt, ám a testet jól megerősítették, és képes volt mostoha körülményeken is átküzdeni magát. Orr-részen 30 mm vastag páncélzattal büszkélkedhetett.

Motor

A tankot két Daimler benzinmotor hajtotta, ezek együttesen 200 lóerőt és 16 km/h körüli maximális sebességet biztosítottak, így sokkal gyorsabb volt, mint brit megfelelője, a Mark V. A körülményektől függően 43–88 km-t tudott megtenni.